

Ἑλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΑΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 256 1 Ἰουλίου 2009

Οἱ ψευδαισθήσεις τῆς νεωτερικότητας



έν ἀμφισβητῶ τὴν ἀκόρεστη ἀνθρώπινη δίψα γιὰ ἀναβάθμιση τῆς «σημερινῆς» ποιότητας τῆς ζωῆς. Ποιὸς τολμάει νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴ δίψα καὶ τὸν καημό, ὅταν διακριβώνει, γύρω του, ἐλλειμματικό τό ἥθος καὶ κυδαία τὴν πρακτική; Ὅταν ἀναμετριέται, σέ κάθε του βῆμα, μέ τὴ στυγνὴ διαφθορά καὶ μέ τὴν ἀπαξίωση τῆς προσωπικότητας; Ὅταν βιώνει, στό πετσί του, τὸν καυτὸ ἀνταγωνισμό καὶ τὴν ἀδίστακτον ἐκμετάλλευσιν; Ὅταν ρουφάει καὶ ἀποθηκεύει στήν ψυχὴ του, τό δηλητήριον τῆς μελαγχολίας καὶ ἐθίζεται νὰ ἀποκρίνεται, σέ κάθε πρόκληση, μέ τό πικρὸ παράπονον τῆς ἀφόρητης μόνωσης;

Ποιὸς, σε τούτῃ τὴν προβληματικὴ ἐποχὴ, βρίσκει τό κουράγιο νὰ κομπάζει καὶ νὰ ἰσχυρίζεται, πῶς τό ποτήρι, πού ἐγγίζει στά χεῖλη του, εἶναι ὁ χρυσὸς κρατήρας τῆς ἀνθρωπιστικῆς ἀναβάθμισης, τῆς ἐκμοντερνιστικῆς ἀπελευθέρωσης ἀπὸ τὰ ταμπού τῶν δουλικῶν προλήψεων τοῦ παρελθόντος καὶ τῆς ἄρρητης,

«πεπληρωμένης», εὐτυχίας; Ποιός νοιώθει ικανός καί ἄνετος, νά τραγουδήσει τόν «πολιτισμό» μας καί τόν «ἀνθρωπισμό» μας, ὅταν τά δικά του ὄνειρα, φτερά σπασμένα, τά μετράει κατάχαμα, καί ὅταν τά θύματα καί τά αἵματα, πού καταστρώνει στό διάβα του ἡ περιφρόνηση τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας, ἡ «πάλη τῶν τάξεων», ἡ χρεωκοπία τῶν κοινωνικῶν συστημάτων καί τῶν οἰκουμενικῶν προγραμμάτων καί ἡ ἀκατανίκητη ἡγεμονία τῆς διαφθορᾶς, καταντοῦν ἐφιάλτες;

Δέ θά ἐπιχειρήσω λιτάνευση θρήνου στή μακρότατη καί πολυκύμαντη ἐξελικτική πορεία, πού ἀναβάθμισε τήν εὐμάρεια καί ὑποβάθμισε τό ἀνθρώπινο πρόσωπο. Θά καταθέσω-μέ βάρος ψυχῆς-λιτή ἀπεικόνιση τῆς πραγματικότητας, πού ταλανίζει τίς μοντέρνες κοινωνίες μας καί προδίδει τήν ἀνθρωπιά μας. Τά συνθήματα, ὅπως διατυπώθηκαν καί τά γεγονότα, ὅπως μεθοδεύτηκαν, ὑπερφόρτωσαν τήν ἀγορά τῶν ἀξιῶν μέ πλαστές διαφημίσεις. Ἀλλά, μέσα στήν πλησμονή τῶν πλαστῶν ὀνείρων καί τῶν ἀναξιόπιστων ὑποσχέσεων, ἔκρυψαν καί ἀφάνισαν τόν μοναδικά ἀτίμητο πλοῦτο, τά χαρίσματα καί τίς ἐμπειρίες τοῦ Πνεύματος, πού γεμίζουν τήν καρδιά καί νοηματίζουν τό μόχθο. Καί ἔσυραν τό ληστεμένο ἀνθρώπινο πρόσωπο, νομοτελειακά, σέ μειωτική καί δεσμευτική στράτευση στό γήπεδο τοῦ ἐξαντλητικοῦ μόχθου καί στά συμφέροντα τῆς τυραννικῆς ἄρχουσας τάξης. Τό μεταποίησαν σέ τυπικό, ἄψυχο ἐξάρτημα τῆς κολοσσιαίας παραγωγικῆς μηχανῆς. Καί τό ἔσπρωξαν στή χοάνη τῆς ἀδίστακτης ἐκμετάλλευσης.

Οί «σοφοί» ἐγκέφαλοι τῶν αἰώνων τοῦ ἄθεου οὐμανισμοῦ καί οἱ «σκοτεινοί» ἐκμεταλλευτές τῆς ἀγωνίας καί τῆς πίκρας τῶν καταπιεσμένων λαϊκῶν μαζῶν, ἀναρριχήθηκαν στίς ἐξέδρες τῆς ἐξουσίας καί σάλπισαν, πώς θά παλαίψουν σκληρά, γιά νά ἀλλάξουν τό σύστημα. Θά ἀπελευθερώσουν τίς δυνάμεις τῶν καταπιεσμένων. Θά μοιράσουν, ἰσότητα καί ἰσόποσα, τόν ὑλικό πλοῦτο. Θά ἀναδείξουν κοινό ἀγαθό τήν εὐμάρεια. Θά ἀνεβάσουν τόν πήχη τοῦ πολιτισμοῦ. Ἀπό τήν ἔκρηξη τῆς Γαλλικῆς Ἐπανάστασης, ἴσαμε σήμερα, τά συνθήματα αὐτά καταπλημμύρισαν τόν πλανήτη, φούσκωσαν τά μπαλόνια τῶν προσδοκιῶν, χρωμάτισαν τόν ὀρίζοντα μέ συναρπαστικές ἐλπίδες καί, στή συνέχεια, διαλύθηκαν καί

ἄφησαν κυρίαρχο τό σκοτάδι. Οἱ μεγιστάνες τοῦ πλούτου ἔγιναν πλουσιώτεροι. Οἱ ρακέन्दυτοι καί πεινασμένοι ἔμειναν νά περιφέρουν τή φτώχεια τους καί τό ἀσκή τῶν δακρύων τους. Οἱ νέοι νά πυροδοτοῦν τήν ὀργή τους καί τά «γκαζάκια» τους. Οἱ ὄριμοι νά ἐπενδύουν μέ ἀπαξιώτικα σχόλια τήν ἐκφυλισμένη ποιότητα τῆς ζωῆς. Καί τό σύνολο τῶν ἐκδηλώσεων, πού σχηματοποιεῖ τήν πολιτιστική εἰκόνα τοῦ αἰῶνα μας, ἔνα ἀπελπιστικά σκοτεινό συνονθύλευμα.

Πιστεύω, πώς δέ θά διαφωνήσετε μέ τήν ἐκτίμησή μου αὐτή. Καί, πολύ περισσότερο, δέ θά ἐξακολουθήσετε νά στηρίζετε τήν ἄποψη, πώς ἡ ἀλλαγὴ τοῦ συστήματος ἀνακόπτει τό τσουνάμι τῆς διαφθορᾶς, ἀναπροσανατολίζει τόν ἄνθρωπο καί βελτιώνει τήν ποιότητα τῆς ζωῆς του. Ἡ «τρέχουσα», ἀπογοητευτική ἐμπειρία εἶναι, πώς ὅλες οἱ πολιτικές ἰδεολογίες καί ὅλα τά οἰκονομικά συστήματα, πού προβλήθηκαν καί κυριάρχησαν κατά τούς αἰῶνες τῶν μεγάλων ἀλλαγῶν, ὡς ἀνανεωτικά καί ἐκσυγχρονιστικά, ἀντί νά ἐξαλείψουν τή διαφθορά, τήν ἔθρεψαν καί τή διόγκωσαν καί τήν ἀνάδειξαν ἀκατανίκητη μάστιγα. Τήν ἔκαναν «σχῆμα ζωῆς». Καί «σημαία ἀγώνα». Ὅλοι ἐμφανίζονται στά δημόσια πολιτικά καί δημοσιογραφικά βήματα, ἔτοιμοι νά καταγγείλουν καί νά κατακεραυνώσουν τή διαφθορά, πού τήν ἐντοπίζουν στά πρόσωπα καί στά συστήματα τῆς ἀντίπαλης πτέρυγας. Καί ὅλοι ὑποσκάπτουν τήν ἀκεραιότητα τῆς συνειδησιακῆς εὐαισθησίας, προσδίδουν τίς ἐπαγγελίες τους καί δουλεύουν ἀσταμάτητα-καί ἀδιάντροπα-τίς μηχανές τῆς πολύπλοκης διαφθορᾶς.

Αὐτό εἶναι τό ζοφερό κλίμα, τό κυρίαρχο στή μετανεωτερική, τήν-«καθ' ὑπόθεση»-ἐξευγενισμένη καί «ἐν τῇ πράξει» ἐξαγριωμένη ἐποχή μας. Καί αὐτό τό κλίμα, συνειδητά ἢ ἀσυναίσθητα, τό κληροδοτοῦμε στή νέα γενιά. Ὡς ὄραμα καί ὡς ἐμπειρία. Ἐκεῖνοι τό ἀντιμάχονται, ἀλλά, ταυτόχρονα, τό ἀντιγράφουν. Μᾶς κρίνουν ἀνέντιμους καί ἀνάξιους κυβερνητές τοῦ πολιτιστικοῦ ἔρματος. Ἀλλά συνεχίζουν τήν ἀρρωστημένη καί ἀπαξιώτικη πρακτική μας. Κραυγάζουν στούς δρόμους συνθήματα ἐνάντια στήν πανώλη τῆς διαφθορᾶς. Καί υἱοθετοῦν πρακτικές, πού ἀπαξιώ-νουν τό ἀνθρώπινο πρόσωπο καί ἐκβαρβαρίζουν τόν πολιτισμό.

Ἡ νέμεση τῆς ἱστορίας

Λέχτηκα μιά ἐπιστολή, πού μέ ἐπιτιμᾷ γιά τό περιεχόμενο καί τό ὕφος τῶν κριτικῶν δημοσιευμάτων μου. Ὁ ἐπιστολογράφος μου εἶναι ἄγνωστος. Εἶχε, ὅμως, τήν ὑπομονή-δέν ξέρω γιά πόσο χρονικό διάστημα-νά διαβάζει τοῦτο τό φυλλάδιο. Νά ἐπεξεργάζεται τόν πίνακα τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰδήσεων. Νά περνάει ἀπό τήν κρησάρα τοῦ προσωπικοῦ του λογισμικοῦ τίς δικές μου ἐκτιμήσεις. Καί νά καταλήγει στό συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἐπί μακρότατο χρονικό διάστημα-ὀλόκληρη τριακονταπενταετία-παρουσίαση καί ἐπεξεργασία τῶν θλιβερῶν γεγονότων, πού εὐτέλισαν τήν ἐκκλησιαστική μας διοίκηση καί ἐπνίξαν τίς ἐλπίδες τῆς ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξης παρεμβολῆς, εἶναι μιά πράξη ἀσύμβατη μέ τό πνεῦμα καί μέ τήν παράδοση τῆς ἀγιότατης Ἐκκλησίας μας, πού *«ἐμφυσᾷ τή συγχώρηση, τήν πραότητα καί τή γαλήνη»*. Τό συμπέρασμά του αὐτό, καθώς φαίνεται ἀπό τό συνολικό κείμενο τῆς ἐπιστολῆς του, τό καθιστᾷ περισσότερο ὀξύ, πραγματικό ψυχικό τραῦμα, ἡ πυκνή ἀναφορά

καί ἡ καθήλωση τοῦ κριτικοῦ μου κάλμου σέ συμπεριφορές προσώπων, πού ἔχουν, ἀπό μακροῦ χρόνου ἢ καί πρόσφατα, ἀποχωρήσει ἀπό τή σκηνή τοῦ παρόντος βίου καί βρίσκονται κατενώπιον τοῦ δικαιοκρίτη Θεοῦ.

Ἡ ἐπιστολή αὐτή δέν μέ ἐξέπληξε. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, πού ἐξ αἰτίας προσωπικῆς φιλίας ἢ προσωπικῶν συμφερόντων, εὐνοοῦν τήν ἀπόσυρση καί τοῦ ἑαυτοῦ τους καί τῶν φίλων τους, ἀπό τήν ἐπαλεξή τῆς κριτικῆς παρατήρησης καί τόν ἐφησυχασμό στήν ἀπόλυτη σιωπή. Τόν εὐνουχισμό τῆς μνήμης. Τήν ἀποπομπή τῆς βίβλου τῶν «συμβάντων» στό ντουλάπι τῆς ὀριστικῆς λήθης. Καί τήν ἀμνήστευση κάθε ἔκτροπης συμπεριφορᾶς τῶν προσώπων, πού ἡγήθηκαν στήν ἀλλοίωση τῆς ποιότητας τῶν ἀποστολικῶν ὁραμάτων καί στήν ἐπέκταση τοῦ μολυσμένου κλίματος τῆς διαφθορᾶς.

Ἐνῶ, ὅμως, δέν μέ ἐξέπληξε τό περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς, μου ἄνοιξε ἕνα ἄλλο ὀρίζοντα προβληματικῆς. Καί ἀποφάσισα, αὐτή τήν εὐρύτατη προβληματική, μέ τίς πολλές, ἀναπάντε-

χες, συμπτώσεις της και τίς ακόμη περισσότερες, όδυνηρές, έπιπτώσεις της, νά τίς παρουσιάσω σέ όλους σας και νά σās κεντρίσω σέ ύπεύθυνο και γόνιμο συλλογισμό.



Σέ πρώτη φάση, θά μεταφέρω έδω την άπάντηση, πού ξοτειλα στον έπιστολογράφο μου. Καί, στή συνέχεια, θά προσπαθήσω νά αναλύσω εύρύτερα την ανάγκη και τό χρέος της κριτικής περιπλάνησης στά γεγονότα και στά πρόσωπα της πρόσφατης ή της παλαιότερης ιστορικής περιόδου.

Του έγραφα:

«...Τήν έπιστολή σας την έλαβα και τή διάβασα μέ ιδιαίτερη προσοχή. Σέβομαι τίς άπόψεις σας, ως έρεθίσματα προσωπικών προβληματισμών. Θά μου έπιτρέψετε, ώστόσο, νά έκφράσω και έγώ κάποιες άπόψεις, ως έρεθίσματα των δικών μου προβληματισμών. Πιστεύω, ότι όλα τά γεγονότα, πού σηματοδοτούν θετικά ή άρνητικά την επαιρότητα, άποτελούν ιστορία και όλες οι προσωπικότητες, πού δρομολογούν τά γεγονότα, άνανεωτικά ή άπαξιωτικά, χαράσσουν άνεξίτηλα σελίδες της ιστορίας, της τοπικής ή της οίκουμενικής. Οι παράγοντες των ιστορικών εξέλιξεων, όπως είναι φυσικό, φεύγουν. Άλλά οι πράξεις τους κληροδοτούνται στίς διάδοχες γενεές. Συνεχίζουν νά προκαλούν προβληματισμούς, νά κρίνονται, νά επανασταθμίζονται, νά επανεκτιμώνται και νά επηρεάζουν τίς επόμενες δέσμες των γεγονότων. Άν σπρωχτούν στό σκότος του άρχείου, ή κίνηση αυτή θά είναι πέρα ως πέρα άπαξιωτική και γιά τον συγγραφέα της συγκεκριμένης ιστορικής σελί-

δας και γιά τίς ζυμώσεις του κοινωνικού χώρου.

Αυτή είναι ή πεποίθησή μου και αυτό τό κίνητρο, πού δεσμεύει τον κάλαμό μου στην κριτική των νωπών σελίδων της έκκλησιαστικής μας ιστορίας και της συμβολής των πρωτεργατών της».



Ή πρώτη μου έπισήμανση, πού την παρουσίασα άκροθιγώς στον έπιστολογράφο μου και προτίθεμαι νά την παρουσιάσω αναλυτικά σέ σās, είναι ή ακόλουθη:

Ή ιστορία, φίλοι μου, γράφεται, αλλά δέ διαγράφεται. Καί ή άτομική μας ιστορία-περίπατος εύτυχίας ή περιπλάνηση θρήνου-και ή οίκογενειακή μας, καθημερινή, άναμέτρηση μέ τίς άναποδιές του βίου και ή έθνική μας, μακρότατη και ποικιλότατη σέ φάσεις και έμπειρίες, περιπέτεια, αλλά και ή παγκόσμια, άλλοτε έλπιδοφόρα και άλλοτε τραγική, άναμέτρηση των κυρίαρχων πολιτικών ή πολεμικών κολοσσών, έκτυλίσσεται, γράφεται στίς μνήμες και στίς καρδιές, χαροποιεί ή πληγώνει και άναδεικνύεται έμπνευστής και οδηγός γιά τά επόμενα ιστορικά πλάνα.

Στίς περιπτώσεις των μοναχικών όδοιπόρων του βίου, τά προσωπικά βήματα του καθενός, πού-σέ τούτη, τή νεώτερη εποχή-συνηθίζεται νά χαρακτηρίζονται «προσωπικά δεδομένα», συμπληρώνουν τό άτομικό ιστορικό βιβλίο. Καί αυτό αφήνεται στή γή, ως παρηγοριά ή έφιάλτης του στενού ή εύρύτερου περιβάλλοντος. Καί κατατίθεται στον ουρανό, στά πόδια του Πατέρα και Κριτή, ως άπόδοση λόγου, γιά τό χειρισμό των ταλάντων, πού δωρή-

θηκαν στην καθημιά ύπαρξη.

Στίς περιπτώσεις, όμως, των προσώπων, πού τιμητικά προβλήθηκαν ή έκβιαστικά αυτοπροβλήθηκαν και κατέλαβαν ήγετικούς θώκους, τό βιβλίο των προσόντων τους και τής προσφοράς τους δέν αποσύρεται εύκολα στό περιθώριο τοῦ ξεθωριάσματος και τής λησμοσύνης και δέν αποσύρεται ἀπό τήν τράπεζα τής κριτικῆς και τής θετικῆς και ἀρνητικῆς ἀποτίμησης. "Αν κατάθεσαν τά αἰσθήματά τους, τή σοφία τους και τό μόχθο τους στην ἔντιμη και γόνιμη ἐξυπηρέτηση των κοινών συμφερόντων, ἡ προσωπικότητά τους ἀνυψώνεται στό βάθος των φωτισμένων ἡγετῶν και τό ἔργο τους παραμένει σέ σταθερή και ἀδιαφιλονίκητη καταξίωση. "Αν ἐκμεταλλεύτηκαν τήν καρέκλα τους και τίς γνωριμίες τους, γιά τή δική τους προβολή και ἄν-μέ τή σκοτεινή δράση τους-ἔπνιξαν τίς ἐλπίδες και τραυμάτισαν θανάσιμα τό λαϊκό αἶσθημα, ἡ ἐγκληματική τους καταβολή στά ἱστορικά ἀπομνημονεύματα δέν ἀποσβήνεται και ὁ καταλογισμός των εὐθυνῶν τους δέ διακόπτεται. Χρόνια κυλοῦν, αἰῶνες περνοῦν και οἱ ἀναφορές στά πρόσωπά τους εἶναι πάντοτε ἐπικριτικές και ἀπαξιωτικές.

Αὐτή ἡ πρώτη ἐπισήμανσή μου εἶναι και ἡ πρώτη ἀναιρετική ἀπόκρισή μου στόν ἰσχυρισμό τοῦ ἐπικριτοῦ ἐπιστολογράφου μου.

Ἡ ἱστορία γράφει, ἀλλά δέ διαγράφει τίς σκοτεινές συμπεριφορές, τίς διαπιστωμένες ἐγκληματικές πρωτοβουλίες και τίς κλιμακωμένες εὐθύνες.



Ἡ δεύτερη ἐπισήμανσή μου: Οἱ ἱστορικοί μελετητές, οἱ διαμορφωτές των

σύγχρονων κοινωνικῶν ρευμάτων και οἱ ἐκτιμητές των διαδοχικῶν πολιτιστικῶν ἀναβαθμίσεων, σκύβουν μέ ἰδιαίτερη προσοχή στό ὕλικο, πού ἄφησαν πίσω τους οἱ παρωχημένες γενιές, τό βιογραφικό και τό δημιουργικό και διατυπώνουν, μέ ἐπιστημονική εὐαισθησία, τίς κρίσεις τους και τίς ἀποτιμήσεις τους.

Και ρωτάω τόν ἄγνωστο ἐπικριτή μου και ὅλους ἐκείνους, πού ἐνοχλοῦνται και ἀγανακτοῦν κάθε φορά, πού περνοῦν στόν τομογράφο των συμπεριφορῶν οἱ λαθεμένες ἡ οἱ σκόπιμες καταπατήσεις τής Κανονικότητας και τής Νομιμότητας, των σημερινῶν και των χτεσινῶν διαχειριστῶν τής ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας και, μέ περισσή ἄνεση, χαρακτηρίζουν τήν κριτική «ἐκδηλο μῖσος» και ἀνεπίτρεπτη δυσφήμιση προσώπων, «πού ἤδη ἀποδήμησαν πρὸς τόν Κύριο».

"Αν ἡ ἐπαναφορά στό προσκήνιο των προσώπων και των πράξεων, πού μέ τίς ἐνέργειές τους νόθευσαν τό χαρακτηριστικό status τής Ἐκκλησίας, ἂν ἡ ἐνημέρωση τοῦ λαοῦ γιά τό ἀρρωστημένο κλίμα, πού δημιουργήθηκε και πού ἐξακολουθεῖ νά ἀλλοιώνει και νά ἀλλοτριώνει τήν ἐκκλησιαστική ἐμπειρία και ἂν ἡ ἔμπονη ὑπόδειξη, ὅτι ἡ σημερινή ἡγεσία εἶναι ὑποχρεωμένη νά κοπιᾶσει και νά ματώσει, στην προσπάθειά της νά θεραπεύσει τίς πληγές, ἀποτελοῦν ἄκαιρη και ἀναποτελεσματική διαιώνιση τής πικρίας, τότε, ποιό μπορεῖ νά εἶναι τό ὄραμα τής σύγχρονης Εὐχαριστιακῆς Κοινότητας; Ὁ συμβιβασμός μέ τή φιλοσοφία τής αὐθαιρεσίας και μέ τίς συμπεριφορές τής ντροπῆς; Ἡ τό σκύψιμο τοῦ κεφαλιοῦ και ἡ δραπετεύση ἀπό τήν περιπέτεια

τῆς ὀλόψυχης ἀντίστασης καί τοῦ ἀποφασιστικοῦ ἀγώνα;



Ἡ τρίτη μου ἐπισήμανση: Ἐρευνώντας τίς Θεόπνευστες καί τίς Θεοφώτιστες πηγές τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καί ἐμπειρίας, κατά κύριο λόγο τήν Παλαιοδιαθηκική καί τήν Καινοδιαθηκική Ἀποκάλυψη καί, κατά προέκταση, τά πλούσια ἀπομνημονεύματα τῶν ἐξαγιασμένων Πατέρων μας, διαπιστώνουμε, πῶς ἡ Ἐκκλησία Ἰησοῦ Χριστοῦ πορεύτηκε καί πορεύεται μέσα στήν ἀσταμάτητη καταιγίδα τῶν ἀνθρώπινων παθῶν, μέσα στή φωτιά τῆς ἀντιπαλότητας καί μέσα στό πνιγερό κλίμα τῆς ἐκκοσμίκευσης. Καθώς ἡ Ἐκκλησία ζεῖ καί κινεῖται μέσα στά ὅρια καί στά κατεστημένα σχήματα τοῦ κόσμου, ἀντιμετωπίζει, σέ κάθε στιγμή, τήν εἰσβολή στούς κόλπους Της τοῦ κοσμικοῦ φρονήματος, πού ἐκτρέπει τήν Ἱερή Ὀλκάδα, ἀπό τήν κλειδωμένη πρὸς τόν Οὐρανό τροχιά Της, στήν εὐτέλεια τῶν κοσμικῶν προνομίων.

Ἡ ἐκτίμηση καί προφητική ἐπισήμανση τοῦ ἀποστόλου Παύλου, πού διατυπώθηκε καί ἐκφράστηκε καί ὡς πνευματική κληροδοσία του πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου, εἶναι ἀποκαλυπτική προτύπωση τῶν μελλοντικῶν ιστορικῶν ἐξελίξεων.

«*Εγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμίου· καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητάς ὀπίσω αὐτῶν*» (Πράξ. κ' 29-30).

Ἡ εἰσβολή αὐτή, πού προαναγγέλλθηκε ἀπὸ τόν μαρτυρικό Ἀπόστολο,

δέν ἄργησε νὰ ἐκδηλωθεῖ. Καί ἡ Ἐκκλησία ἀντιμετώπισε τὴν ἐκστρατεία νοθείας τῆς Διδαχῆς Της, τὴν προσπάθεια ἀλλοίωσης καί διαστροφῆς τοῦ ἡθους Της, τὴν ἀμφισβήτηση τῶν χαρακτηρισμῶν ποιμένων καί διδασκάλων Της, τὸ διωγμὸ, τὸ μαρτύριο.

Ὅμως, καθ' ὅλη αὐτὴ τὴ μακρότατη καί σκληρότατη περιπέτεια, οἱ ἄνθρωποι τῆς πίστες καί τῆς συνέπειας, οἱ «*μαθητές*», πού ἐγεύσαντο «*ὅτι χρηστός ὁ Κύριος*» (Α' Πέτρ. β' 3) καί οἱ Πατερικοί ἡγετικοὶ στύλοι ἔμειναν ἀκλόνητοι, κήρυκες-διὰ τοῦ λόγου καί τοῦ βίου-ὅτι «*ὁ λίθος ὁ ἐξουθενωθείς ὑφ' ὑμῶν... ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας*» (Πράξ. δ' 11).

Τό δυναμικότερο, τὸ ἐντυπωσιακότερο καί ἐπιβλητικότερο στοιχεῖο τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας εἶναι ἡ κρυστάλλινη διαφάνειά της. Οἱ πρωτοπόροι στό μόχθο, γιὰ τὸν εὐαγγελισμό καί τὴ διαποίμανση τοῦ λαοῦ καί οἱ εὐσυνεῖδητοι χειριστὲς τοῦ ιστορικοῦ καλάμου, δέ λοξοδρόμησαν ποτέ ἀπὸ «*τὴν εὐθεῖα ὁδὸν*» τῆς ἀλήθειας καί τῆς εὐκρίνειας. Δέ φοβήθηκαν νὰ ἀποκαλύψουν καί νὰ στιγματίσουν τὴν πλάνη, τὴ σκοπιμότητα, τὴν πανουργία καί τὰ ποικίλα σκοτεινὰ πάθη. Καί δέν ὑπέστειλαν τὴ σημαία τοῦ ἀγώνα, γιὰ τὴν κάθαρση τῶν βαθμίδων τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου ἀπὸ τοὺς παρείσακτους «*διαφθορεῖς*» καί γιὰ τὴν ἐμμονὴ ὅλου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος «*εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ*» (Β' Κορινθ. ι' 5).

Ἡ ἴδια ἡ Καινὴ Διαθήκη δέν καλύπτει τὴν ἀδυναμία καί δέν ἀποσιωπᾷ τὴν προδοσία. Ἱστορεῖ τὰ γεγονότα, ὅπως ἐξελίχτηκαν. Κληροδοτεῖ στίς ἀναρρίθμητες, διάδοχες γενιές τὴν προδοσία

τοῦ Ἰούδα, τὴν ἄρνηση τοῦ πρωτοκορυφαίου μαθητῆ, τοῦ Πέτρου, τῇ διαφωνία τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Παύλου καὶ ὅλες τὶς ἄλλες ἀρρυθμίες, πού προκάλεσαν οἱ ἀνωριμότητες ἢ οἱ ἀδυναμίες τῶν ἐκλεγμένων μαθητῶν τοῦ Κυρίου μας. Ὅλοι καὶ ὅλα σέ πλήρη διαφάνεια καὶ κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῆς θεϊκῆς διδασχῆς. Ὅλοι καὶ ὅλα σέ γνώση τοῦ πληρώματος καὶ μέ σταθερὴ ὑποκίνηση γιὰ μετάνοια καὶ γιὰ ἀνακαίνιση.

Στὸ ἴδιο χρέος στοιχήθηκαν καὶ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας. Διάφανοι καὶ ἀγωνιστικοί, δέν ἐπικάλυψαν τὶς πληγές. Καὶ δέν ἀμνήστευσαν τὶς δολοπλοκίες. Μὲ τὴν καρδιά δοσμένη στὸ σταυρωμένο Κύριο, μέ τὴ θέληση ἐναρμονισμένη στὰ ἀποστολικά ὑποδείγματα καὶ μέ τὴν καθημερινὴ πράξη ἀπαλλαγμένη ἀπὸ τὰ παράσιτα τῆς ἰδιουτέλειας, μετέφεραν ἀνόθευτο, πρὸς κάθε κατεύθυνση, τὸ Εὐαγγελικὸ μήνυμα καὶ ἔστηναν φράγματα, ἀνασχετικά τῆς κακοδοξίας καὶ τῆς παραχάραξης τοῦ Εὐχαριστιακοῦ βιώματος.

Στὴν ἐποχὴ μας, αἰῶνες μετὰ τὴν ὀρμητικὴ εἰσβολὴ τῶν αἱρέσεων καὶ μετὰ τὶς δυναμιτιστικὲς ἐκρήξεις τῶν ποικίλων φιλοδοξίων, συναρμολογοῦμε τὰ γεγονότα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς καὶ ἀποκτοῦμε πλήρη ἐνημέρωση, διαβάζοντας τὶς θεολογικὲς ἀναλύσεις, τὶς ἀμερόληπτες περιγραφές καὶ τὶς σοφές ἀποτιμήσεις τῶν ἀγωνιστῶν Πατέρων, πού δόθηκαν ὁλόψυχα στὸν ἀγῶνα καὶ κράτησαν τὴν «παρεμβολή» σέ σταθερὴ σύνδεση καὶ κοινωνία μέ τὴν πράξη τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου, μέ τὴν ἔκχυση τῆς λυτρωτικῆς Ἀγάπης ἀπὸ τὸ Γολγοθὰ τῆς Μεγάλης Θουσίας καὶ μέ τὴν ἐπιφοίτηση τοῦ Παναγίου Πνεύματος, κατὰ τὴ μέρα τῆς Πεντηκοστῆς.

Κανένas ἀπὸ μᾶς τοὺς νεώτερους, δέ διανοήθηκε νὰ στιγματίσει ἢ νὰ μεμφεῖ τοὺς ἀγωνιστὲς τῆς ἀλήθειας καὶ τοῦ γνήσιου ἡθους Πατέρες μας, ὅτι διατάρασσαν, μέ τὰ ἀγωνιστικὰ τους κηρύγματα, τὴ γαλήνη τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρεμβολῆς καὶ κανένas, καλύπτοντας τὴ διαφθορὰ τῶν λίγων, δέν ἀποκάλεσε τὰ προϊόντα τῆς μαχητικῆς τους γραφίδας ἐκχείλισμα πικρίας ἢ μίσους.



Θὰ προχωρήσω καὶ σέ μιά τέταρτη ἐπισήμανση. Στὶς σύγχρονες κοινωνικὲς δομές κυρίαρχο λειτουργήμα εἶναι ἡ ἐνημέρωση. Τὰ μέσα τῆς λαϊκῆς πληροφόρησης βρίσκονται σέ ἀέναη κίνηση. Οἱ διαχειριστὲς τῶν εἰδήσεων καὶ τῶν ἐντυπώσεων, σέ ἔντονη καί-κατὰ τὸ πλεῖστον-ἐκνευριστικὴ ὑπερφόρτιση. Οἱ ἀναγνώστες ἢ οἱ ἀκροατὲς ἢ οἱ τηλεθεατὲς τῆς καθημερινῆς μεικτῆς παραγωγῆς εἰκόνων, ἄλλοτε διεγερτικῶν καὶ ἄλλοτε καταθλιπτικῶν, σέ συνεχή, κρίσιμη καὶ συχνὰ ἐπικίνδυνη μετάπτωση ἀπὸ τὴν ἡρεμία στὴν ἔξαψη καὶ ἀπὸ τὴν κατάφαση στὴν ἐπιθετικότητα.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἐκνευριστικὸ πλαίσιο, πού κινεῖται ἡ μοντέρνα ἐπιστήμη καὶ ἡ συνακόλουθη τεχνολογία τῆς δημόσιας ἐνημέρωσης, ποίος θὰ μποροῦσε νὰ κρατήσῃ ἀμπαρωμένες τὶς πύλες τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὀργανισμῶν; Καὶ γιὰ ποιό λόγο νὰ τὸ ἐπιδιώξει καὶ νὰ τὸ μεθοδεύσει;

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Εἶναι πόλις ἐπάνω ὄρους κειμένη (Ματθ. ε' 14, 15). Βιώνει τὴ λυτρωτικὴ Ἀλήθεια, πού ἔφερε στὶς ἀνθρώπινες κοινωνίες μας ὁ σαρκωμέ-

νος Λόγος τοῦ Θεοῦ. Καί μεταφέρει τό κρυστάλλινο μήνυμα πρὸς κάθε κατεύθυνση. Ἀπὸ τῆ διπλανῆ πόρτα, ἴσαμε τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης. Δέ φοβᾶται τὴ δημοσιοποίηση τῶν ὁραμάτων Τῆς καὶ τῆς πρακτικῆς Τῆς. Οὔτε καὶ αὐτὴ ἡ στρεβλὴ φωτογράφιση καὶ δόλια διασπορά τοῦ σωστικοῦ ἔργου Τῆς τὴν καταβάλλει. Εἶναι πάντοτε ἔτοιμη «πρὸς ἀπολογία πάντῃ τῷ αἰτοῦντι λόγον περὶ τῆς ἐν (αὐτῇ) ἐλπίδος» (Α' Πέτρ. γ' 15).

Φυσικά, αὐτό τό ἀνοιγμα τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἐκκλησίας, τῶν ποιμένων Τῆς καὶ τῶν μελῶν Τῆς, ἀποτελεῖ ἀπαύγασμα καὶ τῆς πιστότητάς τους στό πρόσωπο καὶ στό θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἔντιμης διαφάνειάς τους στό ἀνοιχτό γῆπεδο τῆς συμπορείας τους καὶ τῆς συνάθλησής τους μέ τὰ ἄλλα μέλη τοῦ ἱεροῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος.

Στὴν περίπτωσι, πού τό δημοσιογραφικὸ δαιμόνιο θά καταφέρει νά διολισθησῇ στὰ ἄδυστα κάποιου ἐκκλησιαστικοῦ διοικητηρίου καὶ θά ἀνακαλύψει σκόπιμες παραβιάσεις τῶν ἀρχῶν τῆς διάφανης, χαρισματικῆς διακονίας ἢ σκοντάψει σέ σωρευμένους ἠθικοὺς ρύπους, ἔχει ὅλο τό δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωση νά μὴν ἐπικαλύψει τὴν ἀσχημία, ἀλλὰ νά τὴν ἐμφανίσῃ στό φόρουμ τοῦ δημόσιου λειτουργήματός του, νά τὴν κάνει εὐρύτατα γνωστὴ καὶ νά ἀπαιτήσῃ τὴν ἄμεση ἐνεργοποίηση τῆς θεσπισμένης ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης, ὥστε νά ἀπαλλαγεῖ ὁ ἱερός χώρος τοῦ Θυσιαστηρίου ἀπὸ τὰ σκάνδαλα καὶ τὰ μιάσματα.

Ἄν αὐτός εἶναι ὁ μόνος ἀνοιχτός διάδρομος δράσης γιὰ τοὺς λειτουργοὺς τῆς πληροφόρησης, ποίος μπορεῖ νά εἶναι ὁ δείκτης τοῦ χρέους γιὰ

τοὺς ὑπεύθυνους ἀξιωματούχους τῆς Ἐκκλησίας; Δικαιοῦνται αὐτοὶ νά ἀποσιωποῦν καὶ νά καλύπτουν τὰ σκάνδαλα; Ὑπάρχει Ἱερός Κανόνας, πού τοὺς δίνει τό δικαίωμα νά ἐπικαλοῦνται «τό φιλάδελφο» καὶ μέ αὐτὴ τὴν ἐπὶ κλήση νά σφραγίζουν κάθε φάκελλο διαφθορᾶς καὶ νά τὸν σπρώχνουν στό σκοτάδι τοῦ Ἐπισκοπικοῦ ἢ τοῦ Συνοδικοῦ Ἀρχείου;

Ἡ σιωπὴ καὶ-πολύ περισσότερο-ἡ ἐπικάλυψη, ἐγγράφει πρακτικὸ βαρεῖα ἐνοχῆς, ὄχι μόνο γιὰ κεῖνον, πού ὑπηρέτησε καὶ θησαύρισε τό ρύπο, ἀλλὰ καὶ γιὰ κεῖνον, πού ἐπιχείρησε νά παραπλανήσῃ ὁλόκληρὴ τὴν ἐκκλησιαστικὴ παρεμβολή, περπατώντας ἀδιάφορα καὶ προσπαθώντας νά ξεγελάσῃ τίς ἀνήσυχες συνειδήσεις, ὅτι δὲν συμβαίνει τίποτα, πίσω ἀπὸ τὰ προπετάσματα διαφήμισης τῆς πολυτέλειας τοῦ ἐπισκοπικοῦ βίου καὶ ἀπόκρυψης τοῦ ἠθικοῦ ρύπου.

Οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν ὑπέκυψαν στὸν δελεαστικὸ πειρασμὸ τῆς ἀπόκρυψης. Διάφανοι οἱ ἴδιοι, ἀγάπησαν τὴ διαφάνεια καὶ τὴν ὑπηρέτησαν μέ πιστότητα καὶ συνέπεια. Μίλησαν, ἔγραψαν, φώναξαν, κάθε φορά, πού τό «ἄπρεπο», τό «ἀντικανονικὸ», τό «ἰδιοτελές», τό «ἀνήθικο», τό «βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως», θρασὺ καὶ ἀπροκάλυπτο, παραβίαζε τίς θύρες τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπιχειροῦσε νά σταθεῖ «ἐν τόπῳ ἁγίῳ» (Ματθ. κδ' 15). Καὶ ὁ ἀγώνας τους ἀνοιγε δρόμους ἐπιστροφῆς στὴν Κανονικότητα καὶ στὴν ἀγιότητα. Στό θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καὶ στίς προδιαγραφές τῆς ἐκκλησιαστικῆς γνησιότητος.



Τήν τελευταία, τήν πέμπτη μου ἐπισημάνση, θά τήν ἀπευθύνω, ἀποκλειστικά καί μόνο, στόν ἐπιστολογράφο μου, πού θά προτιμοῦσε, διαβάζοντας τά ἐνημερωτικά ἢ τά κριτικά μου κείμενα, νά νοιώθει μέσα του, ἀπαλή, τήν πνοή τῆς ἀγάπης καί τῆς συγχώρησης καί τῆς πραότητας καί νά μήν ἐνοχλεῖται ἀπό τήν ἀποκάλυψη μιᾶς ἢ καί περισσότερων πληγών, πού καί μόνη ἢ ἐπισήμανσή τους, διαταράσσει τήν εἰσπνοή καί τήν ἀπόλαυση τῆς γαλήνης.

Φίλε μου-δέν ξέρω ἂν τό ἔπιασε τό μάτι σου-τελευταία εἶδε τό φῶς τῆς δημοσιότητας μιά μακροσκελέστατη συνέντευξη, πού παραχώρησε σέ δημοσιογράφο ὁ Παντελεήμων Μπεζενίτης, μέσα ἀπό τό κελλί τοῦ Κορυδαλλοῦ. Εἶπε πολλά, γιά τό «σήμερα» καί γιά τό «χτές» τοῦ χώρου τῶν Συνοδικῶν διαβουλευσέων καί τῶν Συνοδικῶν ραδιοεργασιῶν. Τόσο πολλά, πού ὁ ἀναγνώστης φλουμώνεται καί παγιδεύεται.

Ἀπό αὐτό τόν «πλοῦτο»(!!!) τῶν ἐκμυστηρεύσεων, θά σοῦ παρουσιάσω καί θά σοῦ ὑπογραμμίσω μόνο μία. Προσπαθώντας νά ἀποφορτωθεῖ τίς εὐθύνες καί τίς ἐνοχές, πού τόν ἔφεραν, δέσμιος, στή φυλακή καί πού ἔγιναν ἀφορμές νά ὑποστῇ τήν ἔσχατη ταπείνωση, νά ἀπογυμνωθεῖ ἀπό τό χάρισμα καί τήν τιμή τῆς ἀρχιερωσύνης, ἐνοχοποίησε τόν ἤδη «μακαρίτη» Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο.

Συγκεκριμένα, στήν ἐρώτηση «*πῶς κρίνετε ἐκείνη τήν ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας νά σᾶς θέσει σέ διαθεσιμότητα*», μεταξύ ἄλλων, ἀπάντησε: «... Δέν ἦταν τῆς Ἱεραρχίας... Μέσα σ' αὐτή τήν ἀτμόσφαιρα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος γιά νά

προστατεύσει τόν ἑαυτό του, κυρίως, ἔπρεπε νά βρεῖ κάποιο ἐξίλαστήριο θύμα. Τό εὐκολότερο ἦμουν ἐγώ. Καί μέ ἔθεσε σέ διαθεσιμότητα, ὄχι μέ ἀπόφαση τῆς Ἱεραρχίας, ἀλλά μέ ἀπόφαση τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, πού ἦταν ὅλοι νέοι Ἀρχιερεῖς καί μάλιστα μέ ἀσφυκτικές πιέσεις εἰς βάρος τους, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου... Γιά νά διασωθεῖ ὁ ἴδιος στό θρόνο του καί γιά νά ἱκανοποιήσει τά Μέσα Ἐνημερώσεως... Τό ἔκανε γιά νά διασφαλίσει τή δημοτικότητα του-γιά τήν ὁποία ἐνδιαφερόταν πολύ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος-καί τόν θρόνο του καί δεύτερον γιά νά ἱκανοποιήσει τήν κοινή γνώμη καί κυρίως τά Μέσα Ἐνημερώσεως... Ἦμουν τό ἐξίλαστήριο θύμα...».

Αὐτά εἶπε ὁ δέσμιος τοῦ Κορυδαλλοῦ. Ἀπόσυρε τίς εὐθύνες ἀπό τοὺς δικούς του ὤμους καί τίς φόρτωσε, ὅλες, στοὺς ὤμους τοῦ νεκροῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστόδουλου.

Πρός χάρη τῆς ἀλήθειας καί τῆς δημοσιογραφικῆς ἀξιοπρέπειας εἶμαι ὑποχρεωμένος νά ξεσκεπάσω τήν κρυμμένη πραγματικότητα.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἦταν ὁ ἄνθρωπος, πού πάλεψε γιά τήν ἀνάδειξη τοῦ Παντελεήμονα Μπεζενίτη σέ Μητροπολίτη Ἀττικῆς. Ὅχι μόνο διακινήθηκε στρατηγικά, γιά νά ἐπηρεάσει τοὺς Συνοδικούς Μητροπολίτες καί νά τοὺς πείσει νά θυσιάσουν τήν ψῆφο τους γιά τήν προαγωγή τοῦ Παντελεήμονα, ἀλλά ἔφτασε στό ἀπονενομημένο διάβημα, νά πλαστογραφήσει ὁ ἴδιος ψηφοδέλτια, γιά νά ἐξασφαλιστεῖ ἡ ἐκλογή του. Καί αὐτή ἡ πλαστογραφία εἶναι διαπιστωμένη μέ ἐκθέσεις, πού ἔχουν συντάξει εἰδικοί γραφολόγοι καί βρίσκεται κατατεθει-

μένη στο 'Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, στο Συμβούλιο της Έπικρατείας. Βέβαια, όταν οι σκανδαλώσεις συμπεριφορές του εύνουμένου του Παντελεήμονα βγήκαν στα τρίστρατα και έγιναν βούκινο, γιά νά σώσει τό δικό του κύρος, ένεργοποίησε τόν άντι-Κανονικό και άντι-Δημοκρατικό Νόμο του Κακλαμάνη και τόν πέταξε έξω.

Και ρωτάω-«ευθέως»-τόν έπιστολογράφο μου, πού βρίσκει μίσος στίς δικές μου, κριτικές άναφορές και πού τόν ένοχλεί, ή έπιστροφή της όπτικής μου ίνας στά πρόσωπα και στά γεγονότα του παρελθόντος. Δέν τόν ένόχλησε τό φόρτωμα των Μπεζενιτικών ευθυνών στους ώμους του νεκρού 'Αρχιεπισκόπου Χριστόδουλου; Και δέν τόν τάραξε-πολύ περισσότερο-ή άκρα άγνωμοσύνη του, ή όποία έσβησε από τό νοϋ του και από την καρδιά του τό bonus των πλαστογραφημένων ψηφοδελτίων και πού έφερε τά πάνω-κάτω, τόν κ. Παντελεήμονα στο θρόνο της 'Αττικής και τόν 'Αρχιεπίσκοπο 'Αθηνών και πάσης 'Ελλάδος Χριστόδουλο στο βήμα της δημόσιας χλεύης;



Φίλοι μου και άδελφοί μου, τό κλίμα στο χώρο της εκκλησιαστικής μας διοίκησης, είναι, σήμερα, ζοφερό. Ούτε έγώ, ό λειτουργός των 'Αγίων Μυστηρίων και κάποιοι άλλοι συλλειτουργοί μου, έχουμε τό δικαίωμα νά άσκοϋμε άλόγιστη κριτική, μόνο και μόνο γιά νά άπαλύνουμε τίς πικρίες μας, ούτε σεις όλοι, πού νοιώθετε τό τραϋμα του Σώματος της 'Εκκλησίας νά περνάει στο δικό σας κορμί και τόν πόνο νά παγώνει τή θέλησή σας, έχετε την άνεση νά γυρνάτε πλάτη στη χαίνουσα πληγή

και νά στοχεύετε μόνο στην άποστασιοποίηση από την έστία της μελαγχολίας και στη γαλήνευση της δικής σας ψυχής.

Και σεις και έμεις, όλοι, έχουμε χρέος νά φορτωθούμε τίς προσωπικές μας ευθύνες. Νά συνειδητοποιήσουμε τό χρέος μας. Νά γονατίσουμε. Νά ίκετέψουμε τό θρόνο της Χάριτος του Θεού. Και, παράλληλα, νά προσφέρουμε όλη μας τή ζωτικότητα στον άγώνα, γιά την άλλαγή του κλίματος. Νά πάψουν τά σκάνδαλα. Νά λάμψει ή έντιμότητα και ή άγιότητα. Και αυτό τό μήνυμα της μετάνοιας και της μεταστροφής νά δονήσει τίς καρδιές όλου του έκκλησιαστικού πληρώματος και νά τίς γεμίσει μέ την άναστάσιμη Χάρη και μέ την άναστάσιμη χαρά.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Έκκλησιαστικής Ένημέρωσης

Κωδικός 2360

Ίδιοκτήτης - Έκδότης

ό Μητροπολίτης

'Αττικής και Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

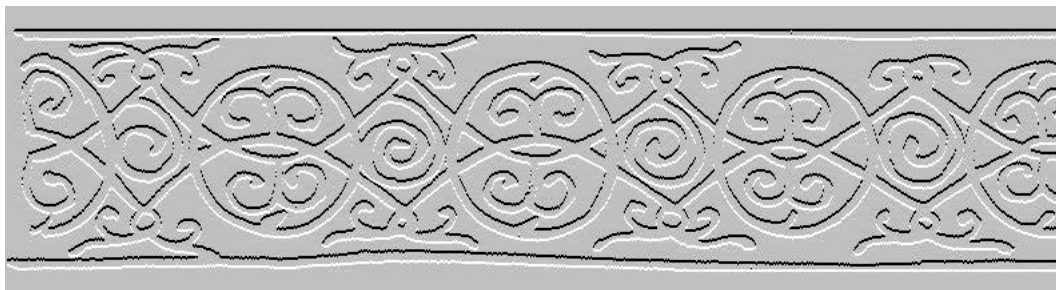
Διεύθυνση

19011 Αϋλών 'Αττικής

Τυπογραφείο Κωνσταντίνου Σανιδά

Ίωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X



Ἡ ἱεραποστολική πορεία τῆς Ὁρθοδοξίας στό σύγχρονο κόσμο

Ἡ Ὁρθοδοξία στή σύγχρονη Βρετανία (II).

(Εἰσαγ. μετ. Στό πρῶτο μέρος τοῦ ἄρθρου σημειώσαμε ὅτι ὁ Χριστιανισμός ἔφτασε στή Βρετανία πολύ νωρίς, ρίζωσε βαθειά καί συνέβαλε στόν ἐκχριστιανισμό τῆς βορειοδυτικῆς Εὐρώπης. Στή συνέχεια βέβαια πήρε τό δρόμο τῆς δυτικῆς Χριστιανοσύνης. Σήμερα, ἡ Βρετανία βρίσκεται στήν πρωτοπορία μεθοδευμένου ἀποχριστιανισμοῦ τῆς Εὐρώπης. Κάτω ὅμως ἀπό τήν ἐπιφάνεια τῆς ἀποστασίας πολλοί Εὐρωπαῖοι ἀλγοῦν καί ἀναζητοῦν τήν ἀρχαία γνήσια ἐκκλησιαστική ζωή. Αὐτή ἡ ἀναζήτηση ἀποτυπώνεται στό ἄρθρο, πού ἀκολουθεῖ σέ β' συνέχεια. Εἶναι γραμμένο ἀπό Βρετανό, πού σέ ὥριμη ἡλικία ἀσπάστηκε τήν Ὁρθοδοξία καί ἐντάχθηκε στήν Ἑλληνική Ἐκκλησία τῆς χώρας του. Ἐν καί δημοσιευμένο τό 1990, ἐξακολουθεῖ νά εἶναι ἐπίκαιρο, ἀκόμα καί γιά τή χώρα μας, ἡ ὁποία, ὡς εὐρωπαϊκό κράτος καί αὐτή, ὑφίσταται τήν ἐπίθεση τῆς ἀθεΐας καί δυστυχῶς χάνει τά πνευματικά της ἐρείσματα. Ἐπιπρόσθετα, χάνει τήν πληθυσμιακή της ὁμοιογένεια, ἀφοῦ ἴσως καί τό 20% τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι ξένοι μετανάστες πολλοί ἀπό τοὺς ὁποίους εἶναι δεύτερης γενιάς. Μήπως σέ κάποια χρόνια οἱ πιστοί Ὁρθόδοξοι σ' αὐτή τή χώρα θά μετριόμαστε ὅπως κάνει ὁ συγγραφέας τοῦ ἄρθρου; Τό φρόνημα καί οἱ ἐπισημάνσεις τοῦ Ὁρθόδοξου ξένου ἀρθρογράφου μᾶς προσφέρουν χρήσιμα ἐρεθίσματα).

3) Καθολικότητα. Τό νά εἶναι κανεῖς Καθολικός (σ.μ.=πλήρης, πού δέν ἀφήνει τίποτα ἀκάλυπτο), σημαίνει ὅτι ἐνστερνίζεται τήν πληρότητα τῆς παραδόσεως, «τῆς ἀπαξ παραδοθείσης τοῖς ἀγίοις πίστεως» (Ιούδ. 3). Τά λό-

για τοῦ ἀγίου Βικεντίου Λερίνου, σημαίνουν, ὅτι κρατάει τήν πίστη, πού ὅλοι οἱ πιστοί, παντοῦ καί πάντοτε πίστεψαν. Προϋπόθεση γιά τήν καθολικότητα εἶναι νά γνωρίζουμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι οἱ Ὁρθόδοξοι καλά τήν πίστη μας

καί νά εἴμαστε ἔτοιμοι νά τήν προβά-
λουμε, ἀκόμα καί ἂν αὐτό μᾶς κοστίσει
προσωπικά, γιά νά λάμψει τό Εὐαγγέ-
λιο τοῦ Θεοῦ. Ἄς ἀποφύγουμε ὁμως
δυό ἀκρότητες:

Ἄς μήν εἴμαστε ὑπεραισιόδοξοι.
Πολλοί Ὁρθόδοξοι μέ τό δίκιο τους ἀ-
νησυχοῦν γιά τούς σύγχρονους οἰκου-
μενιστικούς διαλόγους μεταξύ Ὁρ-
θοδόξων καί μή Ὁρθοδόξων. «Εἶναι
σωστό», διαμαρτύρονται, «νά διαλε-
γόμαστε μέ λεγόμενους Χριστιανούς
Ἐπισκόπους, (ὅπως οἱ Ἀγγλικοί
Ἐπίσκοποι τοῦ Γιόρκ καί τοῦ Ντάραμ),
πού ἀρνοῦνται ἀκόμα καί βασικούς
ὅρους τῆς πίστεως ὅπως ἡ Ἀνάσταση
καί ἡ ἐκ Παρθένου Γέννηση;» Μερικοί
Ὁρθόδοξοι Πατριάρχες ἔχουν ἤδη δι-
ακόψει τή συμμετοχή τους σέ τέτοιους
διαλόγους. Ἀρκετοί δέ Ὁρθόδοξοι θε-
ολόγοι δέν ἱκανοποιοῦνται πιά μέ τήν
ἐκδοση εὐγενικῶν, ἀλλά ἄσχετων
πρός τά προβλήματα καί ἀνούσιων
μηνυμάτων, πού βγαίνουν ἀπό τούς
διαλόγους αὐτούς. Εἶναι πιά καιρός νά
συζητήσουμε ξεκάθαρα γιά τίς σοβα-
ρές διαφορές μας.

Ἄς μήν ξεχνάμε ὁμως ὅτι τό Ἅγιο
Πνεῦμα συνεχῶς ἐργάζεται. Ὁδηγεῖ
καί καθοδηγεῖ ἄνδρες καί γυναῖκες
στήν πληρότητα τῆς Ἀποστολικῆς
Παραδόσεως ἡ ὁποία διατηρεῖται ὁλό-
κληρη στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία. Στή
Βρετανία σήμερα ὁ Χριστιανισμός νο-
σεῖ θανάσιμα. Οἱ περισσότερες ἀπό τίς
κύριες προτεσταντικές ὁμολογίες, ὅ-
πως οἱ Μεθοδιστές, οἱ Βαπτιστές, οἱ Ἐ-
νωμένοι Μεταρρυθμισμένοι, κυριαρ-
χοῦνται ἀπό νεωτεριστές θεολόγους.

Ἀπό τούς Εὐαγγελικούς, ἄλλοι ἔχουν
γίνει λεία τοῦ ἐκκοσμικευμένου ὕλι-
σμοῦ, ἄλλοι ἔχουν πέσει στά δίχτυα
ἐνός πιετισμοῦ, πού ἔχει χάσει κάθε
ἐπαφή μέ τόν ἱστορικό Χριστιανισμό.
Ὅλο καί πιο πολύ ἄγονται καί φέρον-
ται ἀπό σύγχρονες πνευματικές ἐμ-
πειρίες ἀφελῶν ἢ ἀγυρτῶν.

Πολλοί πιστοί ἐν τούτοις μέσα σ'
αὐτές τίς ομάδες νοσταλγοῦν ἓνα Χρι-
στιανισμό, πού θά ἐνοποιεῖ καί θά εἰρη-
νεύει τήν καρδιά καί τό νοῦ, πού θά πα-
ράγει, χωρίς αὐταρχισμό, κοινωνίες
ἀνθρώπινων προσώπων ἐλευθέρων.
Ὅσο ἡ θρησκευτική κρίση θά βαθαίνει
στά προσεχῆ χρόνια, τόσο περισσότε-
ροι ἀπ' αὐτούς θά ἀναζητοῦν καταφύ-
γιο στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, περι-
μένοντας μιᾶ ἐνθάρρυνση ἐκ μέρους
Τῆς. Εἴθε ὁ Θεός νά μᾶς χαρίσει τήν
ἀπαιτούμενη συναίσθηση καθολικότη-
τας, ὥστε νά τούς καλοδεχτοῦμε καί
νά μή γίνουμε σάν τόν πρεσβύτερο υἱό
τῆς παραβολῆς τοῦ ἀσώτου, πού δέν
ἤθελε νά ἀκούσει γιά τόν γυρισμό τοῦ
ἀδελφοῦ του. Ἦθελε νά κρατήσῃ ὅλη
τήν πατρική κληρονομιά μόνο γιά τόν
ἐαυτό του. Τό πατρικό σπίτι πρέπει νά
γίνει οἶκος Θεοῦ γιά ὅλα τά ἔθνη!

4) Ἱεραποστολικός ζήλος. Ὑπάρχει
μιᾶ κοινή, ἀλλ' ἐσφαλμένη ἀντίληψη
μεταξύ τόσο Ὁρθοδόξων ὅσο καί μή
Ὁρθοδόξων ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία
δέν εἶναι ἱεραποστολική. Ὅτι φροντίζει
μόνο γιά τήν αὐτοσυντήρησή Τῆς. Αὐτή
ἡ τάση ἔχει πιθανόν ἀναπτυχθεῖ πρά-
γματι ὡς ἄμυνα σέ περιόδους καταπιέ-
σεων ἢ λόγῳ παρερμηνειῶν δεκαετιῶν,
ἂν ὄχι αἰώνων. Ὁ Χριστός καί οἱ Ἀπό-

στολοί Του ήταν Ἰουδαῖοι. Ἐάν εἶχαν δεῖ τήν Ἐκκλησία σά μιὰ Ἰουδαϊκή σέ-κτα, ἡ πίστη δέν θά εἶχε πάει πιό πέρα ἀπό τά σύνορα τῆς Παλαιστίνης τοῦ 1ου αἰώνα. Στήν πραγματικότητα ἦταν κατ' ἐξοχήν ἱεραπόστολοι καί ἐσπειραν παντοῦ τήν Πίστη, τήν ὁποία δέχτηκαν στήν πράξη ὅλες σχεδόν οἱ αὐτοκρατορίες καί πάνω σ' αὐτήν ἐχτισαν τόν πολιτισμό τους. Ξέρουμε ὅτι ὁ Χριστιανισμός ἦλθε στή Βρετανία ἀπό αὐτούς τούς πρῶτους Ὁρθοδόξους ἱεραποστόλους.

Ὅλες οἱ παλιές Χριστιανικές Αὐτοκρατορίες, π.χ., ἡ Ρωσική ἢ ἡ Βυζαντινή, ἔχουν σβῆσει. Τή δέ σύγχρονη Βρετανία, κάθε ἄλλο παρά Χριστιανικό κράτος, μέ ὁποιαδήποτε ἔννοια, θά τήν λέγαμε. Οἱ παρούσες στατιστικές τάσεις, ἂν συνεχιστοῦν, λένε ὅτι σέ δέκα χρόνια, οἱ Χριστιανοί, πού δέχονται τήν Ἁγία Τριάδα - Ὁρθόδοξοι, Ρωμαιοκαθολικοί, Ἀγγλικανοί, Προτεστάντες - θά εἶναι μόλις τό 13% τοῦ πληθυσμοῦ. Ἐνα ἄλλο 10% θά ἀκολουθοῦν ἄλλες θρησκείες, Ἰσλάμ, Ἰνδουϊσμό, Μορμονισμό, Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά. Οἱ ὑπόλοιποι, ἕνα ἀπίστευτο 77%, θά εἶναι ἄθρησκοι, μέ τήν ἔννοια ὅτι δέν θά ἀκολουθοῦν ἐπίσημα καμμιά ὀργανωμένη θρησκεία.

Οἱ στατιστικές αὐτές εἶναι γιά μᾶς πρόκληση γιά ἱεραποστολή. Ἐς προσέξουμε ὅμως: δέν πρέπει νά ἐξασκοῦμε ἀνάρμοστη πίεση σέ ἀνθρώπους νά ἀρνηθοῦν τήν πίστη τῶν πατέρων τους. Συγχρόνως ὅμως ἔχουμε χρέος ἀναπόφευκτο νά καλέσουμε

τούς συμπολίτες μας νά συμμεριστοῦν τή σωτηρία, πού βρίσκεται μόνο στό Χριστό, διότι «οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενί ἡ σωτηρία· οὐδέ γαρ ὄνομα ἐστὶν ἕτερον ὑπὸ τόν οὐρανόν τό δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς» (Πραξ. δ' 12). Μέ πολλούς τρόπους μποροῦμε νά τούς ἀπευθύνουμε τήν πρόσκλησή μας. Θά πρέπει νά ἀρχίσουμε τίς προσπάθειές μας γιά εὐαγγελισμό ὄχι τόσο μεταξύ τῶν μελῶν ἄλλων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, ἀλλά πρωτίστως μέσα στή μεγάλη μάζα τῶν Βρετανῶν, πού γνωρίζουν πολύ λίγο ἢ δέν γνωρίζουν καθόλου ποιός εἶναι ὁ Χριστός.

Ἡ Ὁρθόδοξη Βρετανία.

Οἱ Βρετανοί, (σ.μ. ἀνάλογα θά λέγαμε καί ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες), ἔχουμε εὐλογηθεῖ ἀπό τό Θεό μέ τή μεγάλη κληρονομία παλιῶν ἀγίων ἱεραποστόλων: τόν Αὐγουστῖνο τοῦ Καντέρμπουρι, τούς Ἀϊνταν καί Γκάθμπερτ τοῦ Λίντισφαρν, τή Χίλντα τοῦ Χουάϊτμπυ, τόν Κολούμπα τῆς Αἰόνα, τόν Νίνιαν τοῦ Χουάϊτθορν, τήν Ἐθελντρέλα τοῦ Ἥλυ καί πολλούς ἄλλους. Ὁ μόχθος αὐτῶν τῶν μεγάλων ἀγίων, πού προσφέρθηκε πρὶν ἀπό αἰῶνες, θά φέρει ξανά καρπούς σ' αὐτή τή χώρα; Μπορεῖ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία νά προσβλέψει σ' ἕνα μέλλον ἐξ ἴσου λαμπρό μέ τό παρελθόν ἐκεῖνο;

Ἡ ἀπάντηση στίς ἐρωτήσεις αὐτές, σέ τελευταία ἀνάλυση, ἐξαρτάται ἀπόλυτα ἀπό τό πῶς ἐμεῖς ὡς Χριστι-



Σύντομες είδήσεις... «έξ ανατολής»*

1. Στις 1.4.2009 πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Πατριάρχη Μόσχας κ. Κυρίλλου και του πρωθυπουργού της χώρας κ. Β. Πούτιν. Ο Πατριάρχης αναφέρθηκε στο έργο της Έκκλησίας, ότι σκοπός των αντιδράσεων της στά συμβαίνοντα πρέπει να είναι μια προσφορά προς όφελος και της Έκκλησίας και της Κοινωνίας και του Κράτους.

Από την πλευρά του ο Β. Πούτιν ανέφερε, ότι τα τελευταία χρόνια δημιουργήθηκαν πάρα πολύ καλές σχέσεις μεταξύ Κράτους και Έκκλησίας.

Αναφερόμενος στην πρόσφατη

έπίσκεψή του στο Όρθόδοξο γυμνάσιο στην πόλη Τολιάτι, ο Β. Πούτιν είπε ότι του έκανε πολύ θετική εντύπωση ο τρόπος με τον οποίο είναι δομημένη ή εργασία με τη νεολαία. Με τη διαπίστωση αυτή συμφώνησε απόλυτα ο Πατριάρχης, λέγοντας, ότι το Όρθόδοξο σχολείο στο Τολιάτι είναι ένα από τα πολύ καλά παραδείγματα τέτοιας εργασίας.

«Υπάρχουν σημεία-είπε ο Πατριάρχης-όπου οι σχέσεις της Έκκλησίας και της Κοινωνίας είναι πολύ καλές αναπτυγμένες, αλλά υπάρχουν και περιπτώσεις όπου αυτό δεν συμβαίνει και έχουμε δουλειά να κάνουμε

ανοί ανταποκρινόμαστε στην αγάπη του Θεού και στην κλήση, πού μας απευθύνει, να φανερώσουμε στη Βρετανία του σήμερα την τελειότητα και την ηθική ακεραιότητα του Σώματος του Χριστού. Ο Θεός έχει ξεκινήσει μία καλή δουλειά σ' αυτή τη χώρα και δεν θα σταματήσει να δρᾷ! Εμείς πρέπει να εργαστούμε μαζί με Αυτόν. Είθε να μη μας κατηγορήσει ότι θάψαμε στη

γῆ την Ἀλήθεια, πού μᾶς ἔχει ἀποκαλύψει, καί ὅτι τήν ἐμποδίσουμε νά διδοθεῖ πρὸς δόξαν τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, «ὡς πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, σύν τῷ ἀνάρχῳ Αὐτοῦ Πατρί καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ Αὐτοῦ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεί καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν».

Nicholas Chapman

πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση».

«Θὰ δουλέψουμε μαζί...» εἶπε ὁ Πούτιν.

2. Στὸ Ρωσικὸ στρατὸ ἀναγεννιέται ὁ θεσμὸς τοῦ στρατιωτικοῦ ἱερέως. Σήμερα σὲ μονάδες τοῦ στρατοῦ λειτουργοῦν 530 Ναοί, ὅπου ἱεουργοῦν 650 ἱερεῖς. Ὅπως ἔχει δηλώσει ὁ π. Μιχαήλ Βασιλῖεβ, ὑπεύθυνος τῆς Ὑπηρεσίας Συνεργασίας τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας μὲ τὶς Ἑνοπλες Δυνάμεις, οἱ στρατιωτικοὶ ἱερεῖς ἀπολαμβάνουν τὴν ὑποστήριξη τῶν στρατιωτικῶν διοικητῶν.

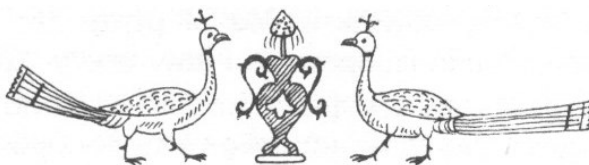
3. Σὲ συνάντηση μὲ δημοσιογράφους στὶς 31 Ἰανουαρίου 2008, ὁ ὑπουργὸς Πολιτισμοῦ τῆς Ρωσίας Α. Σοκολόβ δήλωσε, ὅτι θεωρεῖ πὼς ἦρθε ἡ ὥρα γιὰ τὴ διδασκαλία τῶν «Ἀρχῶν τοῦ Ὁρθόδοξου Πολιτισμοῦ» στὰ σχολεῖα μέσης ἐκπαίδευσης, σημειώνοντας, ὅτι σὲ πολλές περιοχὲς τῆς χώρας ὑπάρχει ἤδη συσσωρευμένη ἐμπειρία στὸ θέμα αὐτό.

4. Τὸ τελευταῖο δεκαήμερο τοῦ Μαΐου ὁ ἡγούμενος τῆς Μονῆς Βατοπεδίου Ἀρχιμανδρίτης Ἐφραίμ καὶ ἡ

συνοδεία του, ἐπισκέφτηκαν μεγάλες μονές, στὴ Μόσχα τὴν Ι.Μ. Σρέτενσκυ, στὴν Ἀγ. Πετρούπολη τὴ Λάβρα τοῦ Ἀλέξανδρου Νέφσκυ καὶ τὴ γνωστὴ Ι.Μ. Βαλαάμ, τὸν «Ἄθω τοῦ Βορρᾶ», ποὺ ἴδρυσαν τὸν 13ο αἰῶνα δυοῖς ἁγιορεῖτες μοναχοί. Ὁ π. Ἐφραίμ συναντήθηκε ἐπίσης μὲ τοὺς σπουδαστὲς τῶν Θεολογικῶν Ἀκαδημιῶν στὴ Μόσχα καὶ στὴν Ἀγ. Πετρούπολη.

Πρὶν τὴν ἐπίσκεψή του στὴ Θεολογικὴ Ἀκαδημία τῆς Ἀγ. Πετρούπολης, ὁ ἡγούμενος τῆς Ι.Μ. Βατοπεδίου συναντήθηκε μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Ρωσίας Δ. Μεντβέντιεβ. Περιγράφοντας τοὺς σπουδαστὲς τῆς συνάντησης, ὁ π. Ἐφραίμ εἶπε: «Πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσω, ὅτι ὁ Πρόεδρός σας μὲ ἐξέπληξε. Συζητήσαμε μαζί γιὰ περίπου δυὸ ὥρες. Καὶ εἶδα ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ πιστεύει, ἕναν ἄνθρωπο, ποὺ ἀγαπᾷ τὴν Πατρίδα του, ποὺ ἀγαπᾷ τὴν Ἐκκλησίᾳ καὶ τὸν κλῆρο».

*ἀπὸ τὴν ἱστοσελίδα
www.pravoslavie.ru



Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στὸ διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliροφοrisi.gr

Καὶ οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στὸ διαδίκτυο

(γιὰ μιά γνωριμία μὲ τὸ συγγραφικὸ ἔργο τοῦ
Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr